

**UNIUNEA
SCRIITORILOR**
DIN REPUBLICA
MOLDOVA

RAPORT
DE ACTIVITATE AL
A.O. „UNIUNEA SCRITORILOR DIN MOLDOVA”
PENTRU ANUL 2024

Raport realizat de

Ivan PILCHIN

vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova

Avizat de

Teo CHIRIAC,

președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova

10 martie 2025

I. PROIECTE CULTURALE

1. **Proiectul cultural „Revista literară”**, organul de presă al Uniunii Scriitorilor din Moldova. Pe parcursul anului 2024 au fost tipărite 6 numere de revistă, cu acces liber în format electronic pe pagina web a Uniunii Scriitorilor din Moldova (<https://uniuneascriitorilor.md/arhiva-revista/>). Numerele 1-3 ale revistei au apărut cu sprijinul financiar al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (în valoare de 116400,00 MDL). Numerele 4-6 ale revistei au apărut cu sprijinul financiar al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău și al Ministerului Culturii Republicii Moldova (în valoare de 117600,00 MDL). Coordonator de proiect și redactor-șef al revistei: Teo Chiriac.

2. **Proiectul cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori” (ediția a III-a)**, desfășurat de Uniunea Scriitorilor din Moldova în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și susținut de către Direcția Generală Culturală și Patrimoniu Cultural a Consiliului municipal Chișinău (în valoare de 40000,00 MDL) și Uniunea Scriitorilor din Moldova (4640,00 MDL). Proiectul constituie o platformă de promovare a creației scriitorilor din Republica Moldova, a dialogului literar dintre scriitori și comunitatea cititoare a capitalei. Impactul cultural al proiectului s-a reflectat în intensificarea comunicării interactive a scriitorilor cu publicul (elevi, studenți, profesori, bibliotecari, jurnaliști ș.a.), informarea publicului cu privire la procesul literar actual, stimularea lecturii și conștientizarea necesității comunicării culturale prin intermediul cărților, sporirea vizibilității și prezenței scriitorului în viața comunitară. Coordonator de proiect: Ivan Pilchin.

Evenimentul de lansare a proiectului cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori” (ediția a III-a) a avut loc pe 5 septembrie 2024, la Sediul central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău. Evenimentul a fost moderat Ivan Pilchin, vicepreședintele Uniunii Scriitorilor din Moldova și coordonator al proiectului.

În cadrul evenimentului de lansare a celei de-a III-a ediții a proiectului, a fost făcută o retrospectivă a ediției din anul 2023. De asemenea, tuturor celor care, în anul 2023, au fost implicați în proiect (scriitori, bibliotecari) au fost înmânate diplomele de grațitudine și de participare. În perioada septembrie-decembrie 2024, la cea de-a III-a ediție a proiectului, au participat 12 scriitori selectați în urma unui concurs public (anunțat în lunile martie și aprilie): Ana Bantoș, Val Butnaru, Vitalie Ciobanu, Iulian Ciocan, Nina Corcinschi, Alexandru Corduneanu, Margareta Curtescu, Emilian Galaicu-Păun, Gheorghe Doni, Constantin Ivanov, Maria Ivanov, Ghenadie Postolachi.

3. **Proiectul cultural „Gala Premiilor Literare, ediția a XV-a”**, susținut din Fondul Național al Culturii în Republica Moldova (Ministerul Culturii Republicii Moldova) (în valoare de 97200,00 MDL), Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural a Consiliului municipal Chișinău (în valoare de 40000,00 MDL) și Uniunea Scriitorilor din Moldova (36958,00 MDL). Coordonatori de proiect: Teo Chiriac și Ivan Pilchin.

Ceremonia festivă a Galei Premiilor Literare (ediția a XV-a) a Uniunii Scriitorilor din Moldova pentru anul 2023 a avut loc pe 28 august 2024, în Holul cu oglinzi al Casei Scriitorilor. Evenimentul a fost organizat de către Uniunea Scriitorilor din Moldova, cu sprijinul financiar al Fondului Național al Culturii în Republica Moldova (Ministerul Culturii Republicii Moldova) și al Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural al Consiliului municipal Chișinău, în parteneriat cu Filiala Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România, Fondul Literar al Scriitorilor din Republica Moldova, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău; parteneri media: Compania „Teleradio-Moldova”, Jurnal TV, TVR Moldova, Radio Chișinău, „Revista literară”.

Juriul pentru decernarea Premiilor Uniunii Scriitorilor pe anul 2023 a fost format din Vitalie Ciobanu (președintele), Alexandru Burlacu, Viorica-Ela Caraman (secretara), Nina Corcinschi, Maria Ivanov, Nadejda Ivanov și Nicolae Negru.

La Gala Premiilor Literare au participat înalți oaspeți ai evenimentului – Andrei Chistol, secretar de stat, Ministerul Culturii al Republicii Moldova; Angela Cutasevici, viceprimar al Municipiului Chișinău; Cristian-Leon Țurcanu, ambasador al României în Republica Moldova; Monica Babuc, director al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău, Varujan Vosgianian, președinteleUSR; reprezentanți ai instituțiilor media, artiști plastici, regizori, cineaști, bibliotecari, editori atât din Republica Moldova, cât și din străinătate. Evenimentul a fost moderat de Teo Chiriac, președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova și președinte al Filialei Chișinău aUSR.

Pentru prima dată, în cadrul Galei Premiilor Literare ale Uniunii Scriitorilor din Moldova, laureații au primit trofee, create după un concept artistic original de maestrul sculptor Valentin Vârtosu.

4. **Proiectul cultural „Dialoguri culturale la Casa Scriitorilor”** s-a desfășurat în perioada 1 martie 2024 – 20 decembrie 2024 și a fost organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova și Filiala Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România, cu susținerea financiară din Fondul Național al Culturii în Republica Moldova (26017,00 MDL) și a Uniunii Scriitorilor din Moldova (8354,00 MDL). Toate evenimentele din cadrul proiectului s-au desfășurat la Casa Scriitorilor.

Membrii echipei de implementare: Teo Chiriac (moderare, comunicare), Val Butnaru (moderare), Ivan Pilchin (proiectare, coordonare, comunicare, promovare, raportare), Valentina Bruma (contabilă), Dragoș Cojocaru (fotograf). Parteneri media: Compania „Teleradio-Moldova”, postul de televiziune JurnalTV.

Scopul general al proiectului a constat în consolidarea comunității culturale din Republica Moldova, promovarea literaturii naționale, stimularea dezbaterilor și schimbul de idei în domeniul culturii. În perioada de realizare a proiectului, au fost atinse următoarele obiective: 1) stimularea interesului pentru cultura și literatura autohtonă în rândul publicului larg și al mediului cultural; 2) crearea unui spațiu propice pentru dezbateri și schimbul de idei între scriitori, critici literari, personalități din domeniul culturii; 3) promovarea diversității culturale și a valorilor literare naționale; 4) consolidarea relațiilor între comunitatea culturală, breasla scriitoricească și publicul interesat, prin intermediul dezbaterilor și întâlnirilor culturale.

Invitații proiectului cultural „Dialoguri culturale la Casa Scriitorilor”: Sergiu Prodan, ministru al Culturii (7 martie 2024); Oleg Serebrian, viceprim-ministru pentru Reintegrare al Republicii Moldova (23 aprilie 2024); Angelo Mitchievici, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din România (28 mai 2024); Virgiliu Mărgineanu, președinte al Uniunii Cineaștilor din Moldova (28 iunie 2024); Virgiliu Pâslariuc, istoric, deputat în Parlamentul Republicii Moldova (19 iulie 2024); Adriana Cazacu, secretar de stat, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova (23 august 2024); Vasile Șoimaru, economist, deputat în Parlamentul Republicii Moldova (23 septembrie 2024); Ion Pop, poet, critic literar, membru titular al Academiei Române (4 octombrie 2024); Monica Babuc, director al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău (28 noiembrie 2024); Igor Șarov, rector al Universității de Stat din Moldova (20 decembrie 2024).

În cadrul proiectului, a fost cumpărat un set de mobilier (5 fotolii și 1 masă de birou) și construită o scenă în Sala de conferințe a Casei Scriitorilor (et. 2). De asemenea, au fost elaborate și achiziționate 2 bannere pentru amenajarea spațiului de desfășurare a proiectului.

5. Proiectul „Poduri de Cărți. Dialog prin Literatură”, realizat cu sprijinul financiar, logistic și organizațional al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și a Programului Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii (etapa a V-a), în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Moldova. Coordonator al proiectului: Ivan Pilchin.

Obiectivele generale ale proiectului au fost: 1) facilitarea schimbului cultural între scriitorii de limbă română din dreapta Nistrului și profesorii și elevii din școlile cu predare în limba română din

stânga Nistrului și UTA Găgăuzia; 2) promovarea dialogului în limba română și încurajarea gândirii critice în baza lecturii și interpretării textelor literare; 3) explorarea potențialului creativ al elevilor prin ateliere de scriere creativă, ateliere de lectură și comunicare cu scriitorii invitați; 4) consolidarea legăturilor dintre comunitatea literară și culturală din dreapta și stânga Nistrului și UTA Găgăuzia prin stimularea colaborării dintre scriitori, profesori și elevi; 5) susținerea apropierii, înțelegerii și încrederii prin construirea de legături între comunități separate de granițe politice și geografice.

În cadrul proiectului, au participat următorii scriitori: Gheorghe Budeanu, care a vizitat Liceul Teoretic „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Grigoriopol; Dumitru Crudu, care a desfășurat activități la Liceul Teoretic „Luceafărul” din Vulcănești; Maria Pilchin, care a participat la întâlnirile cu elevii de la Liceul Teoretic „M. Eminescu” din Comrat; Irina Nechit, care a vizitat Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Dubăsari; Iulian Filip, care a susținut discuții și lectură la Gimnaziul din satul Roghi; Ianoș Țurcanu, care a fost prezent la Gimnaziul „Constantin Sucitu” din Corjova; Arcadie Suceveanu, care a participat la o întâlnire cu elevii de la Liceul Teoretic din Chioselia; Igor Guzun, care a vizitat Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun” din Tighin; Claudia Partole, care a desfășurat activități la Liceul Teoretic „Lucian Blaga” din Tiraspol și la Liceul Teoretic „Evrika” din Râbnîța. Scriitorii au organizat sesiuni de discuții și ateliere cu elevii, unde au explorat diverse teme literare, au răspuns la întrebări și au încurajat creativitatea. Aceste interacțiuni directe au oferit elevilor o oportunitate de a înțelege procesul de creație literară și de a-și exprima propriile idei.

Donațiile de carte (câte 10 exemplare de carte a autorilor-participanți în proiect, care au fost donate instituțiilor de învățământ vizitate, plus o colecție de poezie coordonată de Uniunea Scriitorilor din Moldova) a avut un impact semnificativ în promovarea dialogului literar, în promovarea lecturii și a literaturii în rândul tinerilor. Aceste cărți nu doar că au îmbogățit fondurile bibliotecilor școlare, dar au și facilitat accesul elevilor la literatură contemporană, oferindu-le ocazia să descopere autori autohtoni și să se conecteze mai profund cu limba și cultura lor.

II. EVENIMENTE

15 ianuarie 2024

Evenimentul cu genericul „Polifonii eminesciene”, organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova în colaborare cu Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural a Consiliului municipal Chișinău.

La evenimentul festiv cu depunere de flori și recital poetic prilejuit Zilei Naționale a Culturii, care a avut loc la bustul lui Mihai Eminescu de pe Aleea Clasicilor Literaturii Române din Chișinău, au participat reprezentanți ai administrației municipale, personalități din domeniul culturii, membrii Uniunii Scriitorilor din Moldova, artiști și interpreți, elevi ai școlilor de artă din municipiul Chișinău (Școala de Arte „Valeriu Poleacov”, Școala de Muzică „Eugen Doga”, Școala de Arte „Alexei Stârcea”): actorii Vitalie Rusu, Nicolae Jelescu și Doina Arvat (recital în limba română din Mihai Eminescu), scriitorii Todur Zanet (lectură în limba găgăuză), Maria Ivanov (în limba franceză), Varvara-Valentina Corcodel (în limba italiană); Ludmila Barbă (șefa Bibliotecii „Lesea Ucrainka” din Chișinău) –lectură în limba ucraineană; Gheorghi Barbarov (președinte al Comunității Bulgare din Republica Moldova) – lectură în limba bulgară; Irina Gutnic (viceprimar al Municipiului Chișinău), poetul și cercetătorul Iulian Filip, prozatorul și dramaturgul Val Butnaru. Evenimentul a fost moderat de Ivan Pilchin, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova.

14 februarie 2024

Depunere de flori la bustul lui Grigore Vieru (cu ocazia celor 89 de ani de la naștere a poetului) de pe Aleea Clasicilor Literaturii Române din Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Chișinău. La eveniment au participat oamenii de cultură, ziariști, pedagogi și elevi, echipa de conducere a Uniunii Scriitorilor din Moldova.

13-14 martie 2024

Întâlnire și dialog cu Valeriu Jereghi și Ioana Diaconescu la sediul USM. Pe 13 martie 2023, la sediul Uniunii Scriitorilor din Moldova, în cadrul unui proiect cultural interinstituțional, a avut loc întâlnirea cu cineastul Valeriu Jereghi și dna Ioana Diaconescu – poetă, traducătoare, publicistă, jurnalistă media, cercetătoare de istorie recentă. La eveniment au participat membrii USM și a Filialei Chișinău aUSR. În cadrul discuției, doamna Ioana Diaconescu a povestit despre originile sale basarabene, despre deportării și represiuni organizate de regimului comunist, prin care a trecut familia sa și care au produs „decimarea păturii intelectuale” în spațiul cultural românesc. De asemenea, au fost abordate diverse probleme legate de cercetări literare și istorice în baza dosarelor de arhivă și a istoriei orale, despre legea lustrației și legislația în domeniu, despre procesul cultural și politic actual.

Pe 14 martie 2024, în cadrul unui parteneriat cultural cu Academia de Științe a Moldovei, membrii USM au fost invitați la cinematograful „Cineplex Loteanu” din Chișinău pentru a viziona

lungmetrajul „Contraforța” („pandemia.md”) în regia lui Valeriu Jereghi. După proiecție, a avut loc un panel de dezbateri și discuții pe marginea filmului. La discuție, moderată de scriitorul și vicepreședinte al AȘM Ion Hadârcă, au participat regizorul Valeriu Jereghi, doamna Ioana Diaconescu, președintele AȘM Ion Tighineanu, scriitorii Arcadie Suceveanu și Andrei Țurcanu.

19 aprilie 2024

Premiul Național „Iacob Negruzii” pentru cea mai bună revistă literară, decernat la Iași dlui Teo Chiriac, director al „Revistei literare”, în cadrul celei de-a XXVIII-a ediții a Zilelor Revistei „Convorbiri Literare”.

20 aprilie 2024

Deschiderea Muzeului dedicat personalității și creației lui Gheorghe Vodă în satul Văleni, r-l Cahul. Evenimentul, cu participarea dlui Sergiu Prodan, ministru al Culturii Republicii Moldova, a avut loc în cadrul unui amplu program de lansare a inițiativei de a transforma Lunca Prutului de Jos într-o zonă turistică durabilă și atractivă pe plan local și internațional.

La invitația primarului satului Văleni, dna Silvia Știrbeț, la deschiderea Muzeului Gheorghe Vodă au participat și reprezentanții Uniunii Scriitorilor din Moldova: Ivan Pilchin, vicepreședinte al USM; Vasile Malanețchi, muzeograf, istoric literar; Mihai Poiată, prozator, eseist, cineast; Dumitru Apetri, cercetător; Vlad Ciumac, prieten al lui Gheorghe Vodă. Maestrul Vladimir Beșleagă, printr-un mesaj înregistrat, a transmis băștinașilor lui Gheorghe Vodă un salut cald și câteva amintiri legate de satul Văleni.

17 mai 2024

Evenimentul comemorativ „Efim Tarlapan: in memoriam” prilejuit celor 80 de ani de la nașterea scriitorului, organizat de Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova, Filiala Chișinău a USR și Fondul Literar al Scriitorilor din Moldova.

Evenimentul a fost moderat de scriitorul Nicolae Rusu, care a prezentat un eseu despre opera lui Efim Tarlapan, intitulat „Epigrama între albină și trandafir” și publicat pe 20 mai 2024 în „Gazeta de Chișinău”, subliniind importanța și unicitatea epigramelor lui Efim Tarlapan în peisajul literar autohton.

Evenimentul a reunit scriitori și prieteni ai lui Efim Tarlapan pentru a-i omagia creația. La întâlnire au luat cuvântul Gheorghe Bălci, Vasile Romanciuc, Iulian Filip, Victor Prohin, Boris Marian și Vladimir Beșleagă, care au împărtășit amintiri și au discutat despre opera lui Efim Tarlapan, evidențiind spiritul său satiric și talentul inconfundabil.

11 iunie 2024

Evenimentul de lansare a Colecției „Scriitori români din Cernăuți”, care a avut loc în Holul cu Oglinzi al Casei Scriitorilor și a fost organizat de Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova și Filiala Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România.

Colecția, care cuprinde primele șase volume editate de Centrul Cultural Român „Eudoxiu Hurmuzachi” din Cernăuți în colaborare cu Editura Druk Art din Cernăuți, este parte a proiectului „Caravana culturii și civilizației românești în regiunea Cernăuți”. Proiectul a fost realizat cu sprijinul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni al Guvernului României.

În cadrul evenimentului au fost prezentate volumele: „Opera poetică” de Arcadie Suceveanu, „Opera poetică” de Ilie Motrescu, „Punctul Omega” (poezii sacrale) de Mircea Lutic, „Pe creste de cuvinte” (sonete) de Nicolae Șapcă, „Dialoguri septentrionale” (interviuri) de Ștefan Hostiuc, „Sfârșit și început de lume într-un ducat habsburgic. Bucovina. Amintiri, locuri, oameni, întâmplări” (memorialistică) de Ovid Țopa.

Îngrijitorii edițiilor, criticul literar Ștefan Hostiuc și poetul Arcadie Suceveanu, au împărtășit detalii din culisele realizării acestor ediții. Ștefan Hostiuc a citit fragmente din volumul de poeme ale lui Ilie Motrescu și a prezentat cele mai noi numere ale revistei „Mesager bucovinean”. În cadrul evenimentului, creația și destinul autorilor incluși în colecție au fost evocate de Leo Butnaru, Dumitru Apetri, Ion Hadârcă. Teo Chiriac, moderatorul evenimentului, a subliniat importanța colaborării și prieteniei literare dintre Arcadie Suceveanu și Ștefan Hostiuc: „Grație acestei prietenii, au apărut cărți importante din colecția pe care o lansăm astăzi”. Evenimentul a fost mediatizat de postul de televiziune JurnalTV.

15 iunie 2024

O serie de manifestări dedicate comemorării celor 135 de ani de la moartea poetului național Mihai Eminescu, organizate de Uniunea Scriitorilor din Moldova și Filiala Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România, în parteneriat cu Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău.

Programul evenimentelor a debutat cu depuneri de flori la bustul lui Mihai Eminescu de pe Aleea Clasicilor Literaturii Române din Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Chișinău și la monumentul lui Mihai Eminescu din fața Casei Scriitorilor.

Au urmat evocări literare și un recital poetic la monumentul lui Mihai Eminescu din fața Casei Scriitorilor, la care, cu participarea mai multor membri ai USM, au vorbit scriitorii Dumitru Apetri, Raisa Plăieșu, Lidia Grosu, Valerian Ciobanu, Valeria Dascăl, Veronica Bumbu.

Dezbaterea literară „Publicistica lui Eminescu în oglinda prezentului”, care s-a desfășurat în Holul cu Oglinzi al Casei Scriitorilor, a fost un moment culminant al programului, oferind o platformă de discuții valoroase despre relevanța operei publicistice a lui Eminescu în contextul actual. La dezbateri au participat: Val Butnaru, prozator, dramaturg, jurnalist; Iulian Ciocan, prozator, jurnalist; Nicolae Negru, publicist, dramaturg, analist politic; Maria Pilchin, poetă, prozatoare, critic literar; Monica Babuc, istoric, director al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău.

În cadrul dezbaterii, Cătălina Bezer, Ecaterina Grigoraș, Andreea Josan, Alin Neagu – studenți ai Facultății Artă Teatrală, Coregrafică și Multimedia din cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, îndrumați de dna Nelly Cozaru, pedagog teatral – au lecturat fragmente din publicistica lui Mihai Eminescu.

Participanții au adus perspective variate și pertinente asupra publicisticii eminesciene, iar lecturile studenților de la AMTAP au adăugat un plus de autenticitate și prospețime evenimentului.

Manifestările din cadrul programului au fost moderate de dl Teo Chiriac, președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova și al Filialei Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România.

Evenimentele au fost reflectat de Compania „Teleradio-Moldova”, postul de televiziune „JurnalTV”, postul de televiziune „TVR Moldova”, „Radio Chișinău”.

05 septembrie 2024

Lansarea celei de-a III-a ediții a proiectului cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori”. Evenimentul, care a avut loc la Sediul Central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău, a fost moderat Ivan Pilchin, vicepreședintele Uniunii Scriitorilor din Moldova și coordonator al proiectului.

În deschiderea evenimentului, dna dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a salutat continuitatea proiectului și a subliniat importanța colaborării interinstituționale în scopul promovării valorilor culturale din spațiul nostru.

În cadrul lansării, a fost făcută o retrospectivă a edițiilor anterioare, fiind evidențiat impactul cultural asupra comunității: intensificarea comunicării interactive dintre scriitorii și public, promovarea literaturii actuale în rândul cititorilor tineri și adulți, stimularea lecturii, sporirea vizibilității scriitorilor în comunitatea chișinăuiană. În ediția proiectului din anul 2023, 12 scriitori au interacționat cu peste 650 de participanți, consolidând astfel locul și importanța literaturii în viața comunității. De asemenea, a fost menționată implicarea activă a bibliotecarilor și a comunității academice în desfășurarea proiectului.

Un moment special a fost dedicat recunoașterii meritelor scriitorilor și bibliotecarilor care au contribuit la succesul proiectului, aceștia primind diplome de apreciere. Cu un cuvânt de apreciere, sugestii pentru îmbunătățirea proiectului și împărtășire a experienței de participare în proiectul la cea de-a II-a ediție, publicului s-au adresat: Nadejda Ivanov, Oxana Gherman, Ada Zaporozjanu, Gheorghe Budeanu, Nicolae Rusu, Vlad Grecu, Ianoș Țurcanu.

Lansarea a culminat cu prezentarea scriitorilor care vor participa la ediția a III-a, printre care s-au numărat asemenea personalități literare precum: Ana Bantoș, Val Butnaru, Vitalie Ciobanu, Iulian Ciocan, Nina Corcinschi, Alexandru Corduneanu, Margareta Curtescu, Emilian Galaicu-Păun, Gheorghe Doni, Constantin Ivanov, Maria Ivanov, Ghenadie Postolachi.

Fiind prezenți la eveniment, despre temele și problemele propuse spre dezbatere în cadrul celei de-a III-a ediții a proiectului au vorbit scriitorii: Val Butnaru, Iulian Ciocan, Alexandru Corduneanu, Margareta Curtescu, Gheorghe Doni, Constantin Ivanov.

5 octombrie 2024

Evenimentul aniversar „10 ani de la fondarea «Revistei literare»”, care a avut loc la Casa Scriitorilor din Chișinău. În cadrul evenimentului aniversar, scriitori, critici literari și colaboratori ai revistei din Republica Moldova și România au marcat acest moment special, subliniind rolul esențial al „Revistei literare” în susținerea și promovarea procesului literar actual din tot spațiul limbii române.

Programul evenimentului a inclus două mese rotunde: „Revista literară și... revistele literare”, unde s-a discutat despre locul revistelor literare în spațiul cultural românesc, și „Revista literară și... unirea literară”, care a abordat rolul revistelor în reunificarea culturală dintre România și Republica Moldova. La discuții au participat: Ion Pop, Arcadie Suceveanu, Eugen Lungu, Mircea V. Ciobanu, Val Butnaru, Leo Butnaru, Maria Pilchin. La finalul evenimentului, fondatorii și colaboratorii „Revistei literare” au primit Diplome de excelență din partea Uniunii Scriitorilor din Moldova.

Dezbaterile au fost moderate de dl Teo Chiriac, redactor-șef al „Revistei literare”, președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova și al Filialei Chișinău a USR.

Consemnarea și difuzarea materialului dedicat aniversării „Revistei literare” au fost realizate de dna Silvia Hodorogea și de echipa postului de televiziune Moldova 1.

III. PARTENERIATE

05 ianuarie 2024

Evenimentul organizat de Muzeul Național al Literaturii Române în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova – expoziția și medalionul literar „Poet cu aripile în lumină: Leo Butnaru la 75 de ani de la naștere”.

14 februarie 2024

Evenimentul organizat cu prilejul Zilei Naționale a Lecturii, la Sediul Central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, în care actorii Teatrului Național „Eugène Ionesco” din Chișinău – Doina Arvat și Iurie Pascar – au venit cu o lectură din literatura română și universală.

În debutul evenimentului, cu un cuvânt de salut, publicului s-au adresat dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, și poetul Teo Chiriac, președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova. În prima parte a serii, actorul Iurie Pascar a citit un fragment din romanul „Singuraticul” de Eugène Ionesco – unicul roman al dramaturgului și eseistului de limbă franceză originar din România (publicat în franceză 1973 și tradus de Doru Mareș în limba română în 2023). Actrița Doina Arvat a citit poemul „Regina ostrogoților” de George Coșbuc din volumul său „Balade și idile” (1893). Surpriza evenimentului a fost lectura lui Iurie Pascar din creația proprie. În încheiere, Doina Arvat și Iurie Pascar au interpretat un fragment din piesa „Când timpul nu se mișcă” de Donald Margulies – „o poveste de dragoste, care abordează alegerile și compromisurile pe care le facem cu toții – în dragoste, în muncă, în război” (D. Margulies).

Evenimentul a fost moderat de Ivan Pilchin.

15 februarie 2024

Lansarea Campaniei Naționale de Promovare a Lecturii „Să citim împreună!” (ediția a XIII-a) organizate de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” cu sprijinul Ministerului Culturii al Republicii Moldova, în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova. Campania s-a desfășurat în perioada februarie – decembrie 2025, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, cu implicarea bibliotecilor publice și școlare, altor instituții educaționale și presupune promovarea unor cărți ale autorilor autohtoni contemporani, adresate copiilor preșcolari și elevilor din ciclul primar, elevilor din ciclul gimnazial și din ciclul liceal.

Pentru ediția a XIII-a a Campaniei Naționale de Promovare a Lecturii „Să citim împreună!” au fost selectate următoarele cărți: „Anunțuri hazlii pentru adulți și copii” de Ionela Hadârcă, „Minunea” de Elena Baciu-Mihailov și Aliona Bereghici, „Doggy” de Maria Pilchin, „Cu romanul în vacanță” de Grigore Chiper, „Terasa galbenă” de Arcadie Suceveanu, „Cartea foametei” de Larisa Turea.

03 aprilie 2024

Întrevedere de lucru, la sediul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, a administrației USM cu Excelența Sa, ambasadoarea Austriei în Republica Moldova, doamna Stella Avallone, și doamna Annemarie Türk – manager în domeniul culturii din Austria.

În cadrul discuției, au fost abordate mai multe subiecte privind perspectivele dezvoltării proiectelor bilaterale cu implicarea scriitorilor din Republica Moldova și Austria, organizarea evenimentelor cu tematică literară în ambele țări, editarea antologiilor literare reprezentative la editurile din Austria pentru a crește prezența scriitorilor din Republica Moldova în spațiul cultural de limbă germană și cel european. De asemenea, au fost menționate cele mai recente schimbări în legislația din Republica Moldova, care vor permite editarea cărții naționale în străinătate cu finanțare din bugetul de stat. Întâlnirea a consolidat eforturile Ambasadei Austriei și a Uniunii Scriitorilor din Moldova de a contribui la intensificarea colaborării și comunicării instituționale, culturale și literare dintre Austria și Republica Moldova. La întâlnire, de asemenea, au participat dl Oleg Timbalistru, asistent al ambasadorului Austriei în Republica Moldova, traducător, și dna Katharina Szigeti, practicantă din cadrul Ambasadei Austriei în Republica Moldova.

Doamna Annemarie Türk este cofondator al rețelei internaționale de promovare a literaturii TRADUKI, profesor la Universitatea de Muzică din Viena, cu o bogată experiență în domeniul managementului cultural. În perioada 1992-2013, a activat în calitate de șef al departamentului pentru

cultură și sponsorizări la KulturKontakt Austria, fiind inițiatoarea mai multor programe de rezidență pentru artiști vizuali, scriitori, traducători literari, dansatori și coregrafi. De asemenea, a fost responsabilă de conceperea și implementarea unor premii prestigioase, cum ar fi „Henkel Art.Award” și „Bank Austria Literaris. Marele Premiu pentru Literatură Est-Europeană”.

16 aprilie 2024

Întrevedere cu dna Monica Babuc, director al Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu”, la care au participat Teo Chiriac, președintele Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (USM), și Ivan Pilchin, vicepreședintele USM. În cadrul discuției, au fost abordate proiectele și acțiunile culturale pe care USM și ICR „Mihai Eminescu” la Chișinău le pot organiza și desfășura în comun. A fost menționată colaborarea productivă și constantă a celor două instituții pe parcursul mai multor ani. Participanții la discuție au făcut un schimb de idei cu privire la direcțiile, inițiativele și perspectivele de lucru, în scopul susținerii și promovării dialogului cultural și a culturii scrise în tot arealul limbii române.

05 iunie 2024

Lansarea cărții „Trecutul prezent: Secvențe critice” (Chișinău, Editura UNU, 2024) semnate de dr. hab., prof univ. Alexandru Burlacu. Evenimentul, prilejuit celor 70 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar Alexandru Burlacu, a fost organizat de Muzeul Național al Literaturii Române cu sprijinul Ministerului Culturii al Republicii Moldova, în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova și Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Lansarea, la care au participat scriitori, profesori, editori, oameni de cultură, se va desfășura în cadrul Miercurilor Literare la Muzeul Național al Literaturii Române.

28 septembrie 2024

Dezbateri „Starea poeziei de astăzi” (moderator: Ivan Pilchin; participanți: Oxana Gherman, Vlad Alui Gheorghe, Nadejda Ivanov) și „Literatura în era digitală” (moderator: Teo Chiriac; participanți: Maria Orban, Ion Hadârcă, Alexandru Vakulovski), care au avut loc la Casa Scriitorilor în cadrul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere (FILIT) Chișinău.

Uniunea Scriitorilor din Moldova a fost partener oficial al celei de-a doua ediții a FILIT Chișinău – Festival Internațional de Literatură și Traducere, care s-a desfășurat în perioada 26-29 septembrie 2024.

Evenimentul, organizat de Fundația KA-TET, a reunit prozatori, poeți, traducători, jurnaliști, editori, critici literari, librari, manageri culturali, artiști din Republica Moldova, România, Irlanda, Spania, Polonia, Austria, Danemarca, Germania, Franța, Ucraina. În cele patru zile de FILIT Chișinău au fost organizate întâlniri cu scriitorii invitați, ateliere tematice pentru copii, ateliere de traducere, întâlniri ale scriitorilor cu liceenii, dezbateri literare și întâlniri profesionale cu personalități de seamă din literatură, printre care se numără Andrei Pleșu (România), John Boyne (Irlanda), Franzobel (Austria) și Josep Maria Miro (Spania).

29 octombrie 2024

Ședința membrilor COPIRO din Republica Moldova, care s-a desfășurat la Casa Scriitorilor cu participarea echipei de conducere și a membrilor Consiliului Director al organizației: Rodica Guiu (director general), Eugen Uricaru (președinte), Iacob Florea (membrul Consiliului) și Mircea Felix Melinești Ionescu (avocat).

În cadrul întâlnirii, președintele Eugen Uricaru a subliniat angajamentul COPIRO de a dezvolta colaborări strânse cu scriitorii din Republica Moldova pentru a sprijini creația acestora.

14-17 noiembrie 2024

Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret (ediția a XXVI-a), care s-a desfășurat la Centrul MOLDEXPO (Pavilionul Central) din Chișinău.

Salonul a fost organizat de Secția Națională din Republica Moldova a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (IBBY) cu sprijinul financiar al Ministerului Culturii al Republicii Moldova, Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău și în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Asociația OvidiuRo, Uniunea Editorilor din Republica Moldova, Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova, Uniunea Artiștilor Plastici din Republica Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” și alte organizații.

Publicului cititor a beneficiat de un program variat, care a inclus evenimente dedicate literaturii pentru copii și tineret: lansări de carte, ateliere de lectură, recitaluri de poezie, expoziții tematice.

Printre invitații ediției a XXVI-a a Salonului s-au numărat scriitoarea Ana Blandiana, criticul literar Ion Bogdan Lefter, scriitoarea Simona Epure, Petre Crăciun (scriitor și președinte al Filialei de Literatură pentru Copii și Tineret a Uniunii Scriitorilor din România), Maria Gheorghiu (fondatoarea și președinta Asociației OvidiuRo din România), scriitorii Ion Muscalu, Olguța Creangă Caia.

Salonul a adus un omagiu scriitorului Spiridon Vangheli prin expoziția de carte „Spiridon Vangheli și universul senin al copilăriei” din colecțiile Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” și lansarea volumului „Cum l-am cunoscut pe Spiridon Vangheli”, coordonat de Petre Crăciun.

În colaborare cu Secția Națională IBBY, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” a fost organizată masa rotundă „Cartea pentru copii: ce și cum scriem, edităm, promovăm”, la care au participat scriitori, editori, cadre didactice, bibliotecari și promotori ai lecturii.

Fiecare copil, care a vizitat Salonul, a primit cartea-surpriză „Băiețelul din teatru” de Maria Pilchin.

11 decembrie 2024

Întrevedere de lucru la sediul Ambasadei României din Chișinău între reprezentanții Ambasadei României, Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău și Uniunii Scriitorilor din Moldova.

Din partea Ambasadei României, la întâlnire au participat Ovidiu-Viorel Năftănăilă, prim-colaborator al ambasadorului, Monica Babuc, director al ICR „Mihai Eminescu” la Chișinău, și Emilian Morar, ministru consilier pentru cultură. Uniunea Scriitorilor din Moldova a fost reprezentată de Teo Chiriac, președinte, și Ivan Pilchin, vicepreședinte.

Discuțiile s-au axat pe consolidarea colaborării bilaterale și dezvoltarea de proiecte culturale comune pentru anul 2025, România continuând să sprijine schimburile culturale și dialogul literar între cele două maluri ale Prutului.

20 decembrie 2024

Evenimentul organizat de Muzeul Național al Literaturii Române în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova și Uniunea Cineaștilor din Republica Moldova – expoziția comemorativă „Gheorghe Vodă caută un paznic...”, organizată cu ocazia celebrării a 90 de ani de la nașterea scriitorului și regizorului Gheorghe Vodă.

IV. APELURI ȘI DECLARAȚII

17 septembrie 2024

Declarație de solidaritate a Uniunii Scriitorilor din Moldova cu scriitorii și jurnaliștii Dumitru Crudu, Maria Ivanov, Emilian Galaicu-Păun și Elvira Moroșan, care, pe 16 septembrie 2024, au fost supuși unor tratamente nedemne și abuzive de către reprezentanții autorităților din stânga Nistrului. Reținerea, interogarea și percheziționarea acestora la așa-zisa vamă de la Bender, despre care Dumitru Crudu a relatat în scrisoarea sa de protest, a constituit o încălcare gravă a drepturilor fundamentale, în special a libertății de exprimare, a dreptului la informare și la liberă circulație.

18 septembrie 2024

Apelul Uniunii Scriitorilor din Moldova și al Filialei Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană: Uniunea Scriitorilor din Moldova și Filiala Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România a îndemnat cetățenii moldoveni, indiferent de naționalitate, limbă maternă și religie, să participe activ în ziua de 20 octombrie 2024 la alegerile prezidențiale și la referendumul pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

28 octombrie 2024

Declarația Uniunii Scriitorilor din Moldova și a Filialei Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România cu îndemnul adresat cetățenilor de a participa într-un număr cât mai mare pe 3 noiembrie 2024 în turul II al alegerilor prezidențiale și de a vota candidatul european autentic, „care nu prin declarații conjuncturale, menite să arunce praf în ochi, ci prin fapte și dedicație exemplară a adus Republica Moldova mai aproape de idealul național și european”.

V. INIȚIATIVE LEGISLATIVE

05 ianuarie 2024

Demersul Uniunii Scriitorilor din Moldova în adresa Ministerului Culturii al Republicii Moldova cu precizări și propuneri în legătură cu elaborarea unei viziuni de ansamblu privind rolul uniunilor de creație în dezvoltarea culturii naționale.

06 martie 2024

Examinarea, în cadrul consultărilor publice anunțate pe 20 decembrie 2023 pe pagina oficială a Municipiului Chișinău, a proiectului de decizie a Consiliului municipal Chișinău cu privire la aprobarea Registrului monumentelor de for public de categoria B din municipiul Chișinău.

VI. PARTICIPARE ÎN COMISII ȘI CONSILII

2024

Ivan Pilchin, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, participă în activitatea Consiliului Filatelic în cadrul Î.S. „Poșta Moldovei”.

16 februarie 2024

Participarea dlui Teo Chiriac, președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, la o întâlnire cu Maia Sandu, președinta Republicii Moldova, care a invitat jurnaliștii din domeniul culturii, criticii literari și conducătorii mai multor instituții de cultură la o nouă rundă de discuții despre referendumul privind aderarea la Uniunea Europeană.

14 august 2024

Teo Chiriac, președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, participă la ședința Comisiei pentru decernarea Premiului Național pentru anul 2024, prezidată de ministrul Culturii, Sergiu Prodan.

04 noiembrie 2024

Având în vedere Demersul cu nr. 14010/302/1976 din 12.04.2024 din partea Băncii Naționale a Moldovei, Uniunea Scriitorilor din Moldova a propus pentru Planul de emisie a monedelor jubiliare și comemorative, precum și pentru monedele de circulație cu caracter comemorativ pe anul 2026 următorul scriitor: Vasile Vasilache (1926-2008): prozator, eseist și traducător – 100 de ani de la naștere.

11 decembrie 2024

Ivan Pilchin, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, este membru al Comisiei de selecție pentru traducerea și editarea cărții naționale în străinătate din bugetul de stat (în cadrul Programului de selecție pentru traducerea și editarea cărții naționale în străinătate din bugetul de stat – 2024/2025), Ministerul Culturii al Republicii Moldova.

VII. ACTIVITATE CURENTĂ

Organizarea ședințelor Consiliului USM (Teo Chiriac, Ana Ciumac, Val Butnaru). Înaintarea candidaților la Premiul Nobel, Premiul Național, Premiul Ministerului Culturii „Constantin Stere” în domeniul literaturii, titluri onorifice de stat a Republicii Moldova, indemnizație de merit.

Modificarea Regulamentului Juriului pentru decernarea premiilor literare ale USM (16 februarie 2024).

Înnoirea fișelor personale ale membrilor Uniunii Scriitorilor din Moldova (Ivan Pilchin, Ana Ciumac).

Participarea la emisiuni radio și TV, lansări de carte, vernisări de expoziții, evenimente festive (Teo Chiriac, Ivan Pilchin).

Reflectarea activității curente, publicarea felicitărilor și a necrologurilor pe pagina de Facebook și pe pagina web a Uniunii Scriitorilor din Moldova (responsabil: Ivan Pilchin).

Elaborarea formularului de validare pentru Comisia de validare din cadrul Uniunii Scriitorilor din Moldova (Ivan Pilchin).